

Παιδικά τραγούδια

Στην ενότητα αυτή περιλαμβάνονται τραγούδια, παιχνιδοτράγουδα, παραδοσιακά τραγούδια και λαχνίσματα.

Σε κάποιες περιπτώσεις, βασίζονται σε ξένες μελωδίες, στις οποίες προσαρμόστηκαν ελληνικά λόγια. Αποτελούν βασικό ρεπερτόριο για παιδιά μικρών ηλικιών. Τα λόγια τους, συνήθως αστεία, είναι ιδιαίτερα εμπυχωτικά.

Ως “παιχνιδοτράγουδα” ορίζονται τα τραγούδια που συνοδεύουν απαραίτητα κάποιο παιχνίδι. Φαίνεται πως δημιουργήθηκαν με τη συμβολή πολλών γενεών παιδιών που παίζοντάς τα συνέβαλαν στη διαμόρφωσή τους. Αρκετά από αυτά συναντώνται σε διαφορετικές εκδοχές σε διάφορα μέρη της Ελλάδας. Είναι πιθανόν κάποια να παίζονταν και από μεγάλους στις συγκεντρώσεις τους τις παλαιότερες δεκαετίες. Οι κινήσεις που συνοδεύουν τα παιχνίδια αυτά είναι γεμάτες συμβολισμούς, όπως ο κύκλος στο “Δεν περνάς κυρά Μαρία” που υπαινίσσεται τη δημιουργία κοινότητας. Άλλα είναι πιστή αναπαράσταση γεγονότων από τη ζωή των ενηλίκων, όπως το τραγούδι “Ο Αυγερινός”.

Τα παραδοσιακά τραγούδια που περιλαμβάνονται στην ενότητα αυτή, χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερα απλές μελωδίες. Κάποια από αυτά δημιουργήθηκαν απ’ ευθείας για τα παιδιά αφού είναι ταχταρίσματα ή παιχνίδια π.χ. το “Έλα, έλα, έλα του, η Αντριβίτσα κ.ά. Κάποια άλλα ενώ κατ’ αρχήν περιλαμβάνονταν στο ρεπερτόριο των ενηλίκων, λόγω της θεματολογίας τους, με το πέρασμα του χρόνου και με τις ανάλογες μετατροπές που δέχθηκαν, κατέληξαν στο ρεπερτόριο των παιδιών π.χ. Τα λεμόνια, Τα κουκιά, Από τ’ άρφα θε ν’ αρχίσω κ.ά.

Η λέξη “λαχνίσμα” προέρχεται από το λαχνό. Τα λαχνίσματα ήταν απαραίτητο προοίμιο για τα περισσότερα παιχνίδια. Πρόκειται για μικρά τραγουδάκια με πολύ απλές μελωδίες ή ρυθμικές απαγγελίες με λόγια συχνά χωρίς νόημα. Χρησίμευαν για να δουν τα παιδιά με διασκεδαστικό τρόπο σε ποιον πέφτει ο κλήρος. Αρκετά απ’ αυτά είναι πολύ παλιά. Τα παιδιά, όμως μέσα από την διαδικασία του παιχνιδιού δημιουργούσαν καινούρια τα οποία μάλιστα επικρατούσαν. Έτσι, εκτός, από το κλασικό “Α μπε μπα μπλομ”, υπάρχει και το επικαιρικό “Τζένη Καρέζη, Κώστας Κακαβάς, Αλίκη Βουγιουκλάκη, εσύ θα τα φυλάς” που προφανώς δημιουργήθηκε τη δεκαετία του 1960, όταν οι ηθοποιοί αυτοί έγιναν διάσημοι.

Μεθοδολογικές οδηγίες διδασκαλίας

Τα τραγούδια της ενότητας αυτής είναι εξαιρετικά εκπαιδευτικά εργαλεία, κυρίως για τα παιδιά μικρότερων ηλικιών (Α’ και Β’ Δημοτικού). Μπορούν να χρησιμεύσουν για το δέσιμο της ομάδας, αφού αρκετά από αυτά είναι ταυτόχρονα και παιχνίδια π.χ. «*Το δαχτυλίδι*», «*Δεν περνάς κυρά Μαρία*», «*Ο Αυγερινός*» κ.ά., ενισχύοντας έτσι τη γνωριμία, την επαφή και την επικοινωνία μεταξύ των παιδιών. Αρκετά από αυτά επιδέχονται δραματοποίηση ή μιμητική αναπαράσταση π.χ. «*Μια γίδα μια φορά*», «*Ήταν ένας γάιδαρος*» κ.ά.

Τα περισσότερα είναι κατάλληλα για επεξεργασία ρυθμικών μοτίβων και ειδικότερα για διδασκαλία και εμπέδωση τετάρτων, ογδών, μισών και των αντίστοιχων παύσεων π.χ. «*Άμπε μπα μπλομ*», «*Έλα - έλα - έλα του*», «*Αντριβίτσα*» κ.ά.

Οι μελωδίες των τραγουδιών είναι στην πλειοψηφία τους εξαιρετικά απλές. Αρκετές τραγουδιούνται πάνω στο μελωδικό μοτίβο μι – σολ – λα που αποτελεί τη βάση της πεντατονικής κλίμακας. Προσφέρονται λοιπόν για μελωδική επεξεργασία και εξάσκηση της μουσικής μνήμης, αφού η συνεχής επανάληψη του μελωδικού μοτίβου οδηγεί στην απομνημόνευσή του π.χ. «*Αντριβίτσα*», «*Αλφάβητο*», «*Τα λεμόνια*» κ.ά.

Όλα τα τραγούδια της ενότητας επιδέχονται διαθεματική προσέγγιση π.χ. τα τραγούδια «*Αλφάβητο*» και «*Απ’ το άρφα θε ν’ αρχίσω*», ως αλφαβητάρια, το «*Ένα ειν’ τ’ αηδονάκι*» ως αριθμητικό για τα μαθηματικά, τα τραγούδια με αναφορές σε ζώα και φυτά για το φυσικό περιβάλλον κ.ο.κ.

Χρήσιμο είναι τα τραγούδια να συνδεθούν με έργα μεγάλων ζωγράφων που ζωγράφισαν παιδιά και παιδικά παιχνίδια όπως ο Γεώργιος Ιακωβίδης, που έχει αποκληθεί «ο ζωγράφος των παιδιών». Έργα του βρίσκονται στον 1ο τόμο του έργου «*Οι έλληνες ζωγράφοι*» - «*Από τον 19ο αιώνα στον 20ό*», εκδόσεις Μέλισσα.

Κείμενα που μπορούν να συμπληρώσουν το υλικό του Μουσικού Ανθολογίου της ενότητας αυτής, βρίσκονται στο Ανθολόγιο Λογοτεχνικών κειμένων Α' και Β' Δημοτικού: «*Νανουρίσματα και ταχαρίσματα*» σελ. 18, «*Παροιμίες*» σελ. 135, «*Γλωσσοδέτες*» σελ. 136, «*Αινίγματα*» σελ. 145 και στο Ανθολόγιο Λογοτεχνικών κειμένων Γ' και Δ' Δημοτικού: «*Αινίγματα*» σελ. 59, «*Λογοπαίχνισο*» σελ. 60, «*Ύπνε μου έπαρέ μου το*» σελ. 66. Τα κείμενα αυτά, παρά το ότι δεν είναι τραγούδια, επιδέχονται την ίδια ρυθμική επεξεργασία.

Σύνδεση με τα βιβλία μουσικής: Γ' & Δ' Δημοτικού κεφ. 4, 5, 6, 15, Ε' Δημοτικού κεφ. 5, 9, 19.

Ήταν ένα καράβι

♩=200

1. C^7 C^7 C^7 F

2. C^7 F **A** F F C^7

Ή - ταν έ - να κα - ρά - βι παι - διά ή - ταν έ -

C^7 F **B** C^7 C^7

να κα - ρά - βι Γλά - ρο το λέ - γα - νε

1. C^7 F 2. C^7 F

κά - νε μια κα - ντη - λί - τσα, κα - ντη - λιά. Στο

Στο πρώτο του ταξίδι παιδιά, στο πρώτο του ταξίδι,
κόπηκαν τα σκοινιά, κάνε μια καντηλίτσα,
κόπηκαν τα σκοινιά, κάνε μια καντηλιά.

Στο τρίτο του ταξίδι παιδιά, στο τρίτο του ταξίδι,
σπάσανε τα κουπιά, κάνε μια καντηλίτσα,
σπάσανε τα κουπιά, κάνε μια καντηλιά.

Στο δεύτερο ταξίδι παιδιά, στο δεύτερο ταξίδι,
σκίστηκαν τα πανιά, κάνε μια καντηλίτσα,
σκίστηκαν τα πανιά, κάνε μια καντηλιά.

Στο τέταρτο ταξίδι παιδιά στο τέταρτο ταξίδι,
βούλιαξε στα βαθιά, κάνε μια καντηλίτσα,
βούλιαξε στα βαθιά, κάνε μια καντηλιά.

Καντηλίτσα ή καντηλιά: είδος ναυτικού κόμπου

**

Μεταβολή, Σύστημα

E3, E4, Δ4, Δ5, Π4, T4, T2, Δ1, E6, T1

Φτιάξτε μια απλή χορογραφία για το τραγούδι που να δείχνει κίνηση καραβιού.

Αχ! παρίδα μου γλυκιά, Λαυράνγκας Διονύσιος κ.ά., Κοφινιώτης Κώστας κ.ά., Κηληδόνης Λουκιανός κ.ά., επιμέλεια:
Κηληδόνης Λουκιανός, Fabelsound, 724347880223, 1992

Βατζιγτζέλο – βατζιγτζό

♩=125 **A** $\frac{3}{4}$ F

1. F B \flat F , 2. F B \flat F ,

Στρα - βός βε - λό - να γύ - ρευ - ε, ο - λά ο - λά Στρα - ε ο - λά ο - λά μέ -

B B \flat F 1. C 7 F , 2. C 7 F Fine

σα σ'έ να α χυ - ρώ - να βα - τζιγ - τζέ - λο βα - τζιγ - τζό, μέ - τζέ - λο βα - τζιγ - τζό. Κι ε -

Κι ένας κουφός του έλεγε, την άκουα που εβρόντα.
 Απ' όλα τα πετούμενα, ο γάιδαρος μ' αρέσει,
 γιατί έχει αηδονιού φωνή και δαχτυλίδι μέση.
 Πολλά ψέματα είπαμε, ας πούμε και μια αλήθεια.
 Ο κόκορας εγέννησε κι έκανε κολοκύθια,
 τα κολοκύθια είχαν νερό και το νερό βατράχια.

*

Επικοινωνία, Ομοιότητα - Διαφορά

E3, Δ4, T2, T3, Π4, Δ6, E4, E1, Δ1

Αντικαταστήστε τα φωνήματα «ολά ολά» και «βατζιγτζέλο βατζιγτζό» με ήχους κρουστών.

Αχ! πατρίδα μου γλυκιά, Λαυράνγκας Διονύσιος κ.ά., Κοφινιώτης Κώστας κ.ά., Κηληδόνης Λουκιανός κ.ά., επιμέλεια:
 Κηληδόνης Λουκιανός, Fabelsound, 724347880223, 1992

Μια γίδα μια φορά

♩=130

Μια γί-δα μια φο-ρά κου
 νώ-ντας την ου-ρά ε - χώ - θη - κε κρυ-φά να φάει κου - κιά χλω - ρά. Κου -
 νού-σε την ου-ρά, κου - νού-σε την ου-ρά κου - νού-σε την ου-ρά και μά-σα - γε γε - ρά. Κι ο

Κι ο μπάρμπα ο κουκάς την άρπαξε μεμιάς
 και τρέχει ο φουκαράς ευθύς στους δικαστάς.

Κουνούσε την ουρά...

Η γίδα τότε εκεί, πολύ προσεκτική
 τους νόμους ερευνά και της πηγαίνει να.

Κουνούσε την ουρά...

Έχει πια αντιληφθεί πως θα τιμωρηθεί,
 αρπάζει το κλειδί και φεύγει στη στιγμή.

Κουνούσε την ουρά...

**

Μεταβολή, Ομοιότητα - Διαφορά

T2, T3, T4, Δ7, E3, E4, E6, Δ1

Συνοδέψτε το τραγούδι με κινήσεις.

Αχι πατρίδα μου γλυκιά, Λαυράνγκας Διονύσιος κ.ά., Κοφινιώτης Κώστας κ.ά., Κηληδόνης Λουκιανός κ.ά., επιμέλεια:
 Κηληδόνης Λουκιανός, Fabelsound, 724347880223, 1992

Ήταν ένας γάιδαρος

♩=107

A Cm Fm Cm Fm Cm

Ή - ταν έ - νας γάι - δα - ρος με με - γά - λα αυ - τιά το πα - χνί δεν τ'ά - ρε - σε
 ὀρό - μο που ε - πή - γαι - νε βρί - σκει μια α - λε - πού κά - θι - σε και ρώ - τη - σε:

G7 Cm **A** Cm Fm Cm

ή - θε - λε αρ - χο - ντιά Ή - θε - λε η μου - ρη του να φο - ρέ - σει σέ - λα
 "γάι - ὄα - ρε για πού;" Δε - σου λέω κυ - ρά α - λε - πού το ὀρό - μο που θα πά - ρω

Fm Cm G7 Cm **B** Cm B^b Cm Cm

και να κα - μα - ρώ - νε - ται με το σύ - ρε κι έ - λα Στο Μά - ρω, κυ - ρά Μά - ρω
 την κα - κιά τη σκέ - ψη σου ξέ - ρω κυ - ρά Μά - ρω

A Cm Fm Cm Fm Cm

Κά - τσε γάι - δα - ρε κα - λά κι έ - λα στα λο - γι - κά σου, να μην σου φά - ω την ου - ρά μα -

G7 Cm **B'** Cm Cm

ζί και τα αυ - τιά σου, αυ - τιά σου.

*

Αλληλεπίδραση, Επικοινωνία

T4, T3, Π2, Δ6, Ε3, Δ1, Ε6

1. Δραματοποιήστε το τραγούδι.

2. Ζωγραφίστε τις εικόνες που περιγράφουν τα λόγια του.

Αχ! πατρίδα μου γλυκιά, Λαυράνγκας Διονύσιος κ.ά., Κοφινιώτης Κώστας κ.ά., Κηληδόνης Λουκιανός κ.ά., επιμέλεια:
 Κηληδόνης Λουκιανός, Fabelsound, 724347880223, 1992

Ρούλα λα ρούλα λα

♩=165

A Solo

Μια ψεί - ρα 'δω, μια ψεί - ρα κει, μια ψεί - ρα πα - ρα - πέ - ρα μου κά - να - νε την πλά - τη μου σαν

B **Όλοι** C C G⁷ C **Da Capo**

τρί - πια τα - μπα - κέ - ρα Ρού - λα λα ρού - λα λα έ - χω δυο κα - ρού - μπα - λα
 Τό 'να 'δω - τ'άλ - λο κει τ'άλ - λο στην Α - με - ρι - κή

Μια μέρα πήγα στο γιατρό για να τονε ρωτήσω
 εάν υπάρχει φάρμακο την ψείρα να ψοφήσω.

Την πλένω με ζεστό νερό, την πλένω και με κρύο,
 μα 'κείνη η αφιλότιμη μου κάνει το θηρίο.

Την πλένω με ζεστό νερό, την πλένω και με ρόμο*,
 μα 'κείνη η αφιλότιμη κάνει τον τροχονόμο.

Την πλένω με ζεστό νερό, την πλένω και με ράι*,
 μα κείνη η αφιλότιμη το σκάει και πετάει.

Ρόμο, ράι: λέξεις χωρίς νόημα που υπηρετούν την ομοιοκαταληξία

*

Αλληλεπίδραση, Μεταβολή

Τ1, Π4, Π2, Ε3, Ε4, Ε5

1. Αυτοσχεδιάστε μελωδικά στο Α κρατώντας το ρυθμικό σχήμα.

2. Δημιουργήστε μια μικρή χορογραφία με βάση τα λόγια του τραγουδιού

Μια εκδρομή με τη Μαρίζα, Κωχ Μαρίζα κ.ά., επιμέλεια: Κωχ Μαρίζα, Columbia-Sony music, 83429 2, 1994

Το δαχτυλίδι

♩=140

A D D G D A⁷ A⁷ A /B /C# D

Νά - το νά - το το δα-χτυ - λί - δι, ψά - ξε - ψά - ξε δε θα το βρείς.

B D /E /F# G G D D A⁷ A⁷ D

Δε θα το βρείς δε θα το βρείς το δα - χτυ - λί - δι ό - που ζη - τείς

*

Πρόκειται για παιχνιδιότραγουδο που συναντάμε, σε διάφορες παραλλαγές, σε αρκετές περιοχές της Ελλάδας. Το παιχνίδι παίζεται ως εξής: τα παιδιά κάθονται το ένα πλάι στο άλλο με τις παλάμες ενωμένες μπροστά τους στο ύψος του στήθους. Η μάνα του παιχνιδιού, που μπορεί να βγει με κάποιο λάχνισμα, περνά μπροστά από κάθε παιδί τραγουδώντας το τραγούδι. Ταυτόχρονα περνά τις παλάμες της που μέσα έχουν ένα δαχτυλίδι ανάμεσα από τις ενωμένες παλάμες κάθε παιδιού. Κρυφά, αφήνει το δαχτυλίδι σε κάποιο. Μόλις τελειώσει το τραγούδι, ρωτά ποιος το έχει. Τα παιδιά κρύβουν πίσω από την πλάτη τους το ένα χέρι και απλώνουν μπροστά το άλλο. Η μάνα χτυπά την κάθε παλάμη και το παιδί φανερώνει και την άλλη δείχνοντας πως είναι άδεια. Μόλις φτάσει στο παιδί με το δαχτυλίδι, χτυπά την παλάμη του και εκείνο φανερώνει με το άλλο χέρι το δαχτυλίδι. Η μάνα τότε παίρνει το παιδί παράμερα και κρύβει το δαχτυλίδι στα ρούχα του, στα παπούτσια του, στις κάλτσες του κ.ο.κ. Γυρνάνε πίσω στην ομάδα και οι υπόλοιποι ψάχνουν να το βρουν. Όποιος το βρει γίνεται μάνα.

Αλληλεπίδραση, Διάσταση (Χώρος - Χρόνος)

T3, T2, Π4, Δ5, E3, E4, Δ1

Ερευνήστε αν υπάρχει παραλλαγή του παιχνιδιού στην περιοχή σας.

Αχ! πατρίδα μου γλυκιά, Λαυράνγκας Διονύσιος κ.ά., Κοφινιώτης Κώστας κ.ά., Κηληδόνης Λουκιανός κ.ά., επιμέλεια: Κηληδόνης Λουκιανός, Fabelsound, 724347880223, 1992

Δεν περνάς κυρά Μαρία

$\text{♩} = 120$ **A** Χορωδία

Δεν περ - νάς κυ - ρά Μα - ρί - α, δεν περ - νάς, δεν περ - νάς, δεν περ -
κά - νεις εις τους κή - πους; δεν περ - νάς, δεν περ - νάς, τί να

B Σόλο

νάς κυ - ρά Μα - ρί - α δεν περ - νάς, περ - νάς. Θε να πά - ω εις τους κή - πους, δεν περ
κά - νεις εις τους κή - πους; δεν περ - νάς, περ - νάς. Θε να κό - ψω δυο βιο - λέ - τες, δεν περ

Fine Χορωδία

νώ, δεν περ - νώ, θε να πά - ω εις τους κή - πους, δεν περ - νώ περ - νώ. Τί να
νώ, δεν περ - νώ, θε να κό - ψω δυο βιο - λέ - τες, δεν περ - νώ περ - νώ. Τί θα

(όλοι)

Τι θα κάνεις τις βιολέτες, δεν περνάς, δεν περνάς,
τι θα κάνεις τις βιολέτες, δεν περνάς, περνάς.

(Κυρά Μαρία)

Η καλή μου είναι (π.χ.) η Ελένη, δεν περνώ, δεν περνώ,
η καλή μου είναι η Ελένη, δεν περνώ, περνώ.

(Κυρά Μαρία)

Θα τις δώσω στην καλή μου, δεν περνώ, δεν περνώ,
θα τις δώσω στην καλή μου, δεν περνώ, περνώ.

(όλοι)

Και ποια άλλη είναι η καλή σου, δεν περνάς, δεν περνάς
και ποια άλλη είναι η καλή σου, δεν περνάς, περνάς.

(όλοι)

Και ποια είναι η καλή σου, δεν περνάς, δεν περνάς,
και ποια είναι η καλή σου, δεν περνάς, περνάς.

(Κυρά Μαρία)

Η καλή μου είναι, δεν περνώ, δεν περνώ,
η καλή μου είναι, δεν περνώ, περνώ.

*

Παιχνιδοτράγουδο με πανελλήνια διάδοση, που παιζόταν κυρίως από κορίτσια. Παίζεται ως εξής: τα παιδιά ορίζουν την κυρά Μαρία συνήθως με κάποιο λάχνησμα. Η ομάδα πιάνεται σε κύκλο, ενώ η κυρά Μαρία στέκει απ' έξω. Τα παιδιά εκτελούν τον τραγουδιστικό διάλογο. Όταν τραγουδά η ομάδα, γυρίζει ο κύκλος γύρω γύρω ενώ, όταν τραγουδά η κυρά Μαρία, γυρίζει εκείνη γύρω από τον κύκλο βηματίζοντας στο ρυθμό του τραγουδιού. Στο τέλος του διαλόγου η κυρά Μαρία ορίζει την «καλή» της, οπότε το παιδί αυτό βγαίνει από τον κύκλο ακολουθώντας την. Ο διάλογος αρχίζει από την αρχή μέχρι να πάρει η κυρά Μαρία όλα τα παιδιά του κύκλου. Όποιο μένει τελευταίο γίνεται κυρά Μαρία.

Αλληλεπίδραση, Άτομο-Σύνολο, Επικοινωνία

Π2, Τ2, Τ3, Ε3, Ε1, Δ6

Ερευνήστε εάν υπάρχει παραλλαγή του παιχνιδιού στην περιοχή σας.

Μια εκδρομή με τη Μαρίζα, Κωχ Μαρίζα κ.ά., επιμέλεια: Κωχ Μαρίζα, Columbia-Sony music, 83429 2, 1994

Ένα λεπτό κρεμμύδι

♩=110

A C C G⁷ C **A**

Έ - να λε - πτό κρεμ - μύ - δι, γκέ - ο βα - γκέ - ο, έ -
ντρεύ - ου - με την Ε - λισ - σώ, γκέ - ο βα - γκέ - ο, πα -

C C G⁷ C

να λε - πτό κρεμ - μύ - δι φρά - νσε βο - λέ - ο. Πα -
ντρεύ - ου - με την Ε - λισ - σώ φρά - νσε βο - λέ - ο. Και...

Και ποιόνε της εδίνετε, γκέο-βαγκέο
και ποιόνε της εδίνετε, φράνσε-βολέο
(β' ομάδα)
Της δίνουμε ένα ναύτη που όλο μύγες χάφτει,
της δίνουμε ένα ναύτη που όλο μύγες χάφτει.
(α' ομάδα)
Αυτό είναι χάρισμά σας, στα μούτρα τα δικά σας,
αυτό είναι χάρισμά σας, στα μούτρα τα δικά σας.
(β' ομάδα)
Της δίνουμε μπακάλη, που τρώει ελιές και λάδι,
της δίνουμε μπακάλη, που τρώει ελιές και λάδι.
(α' ομάδα)
Αυτό είναι χάρισμά σας, στα μούτρα τα δικά σας
αυτό είναι χάρισμά σας, στα μούτρα τα δικά σας.
(β' ομάδα)
Της δίνουμε έναν άγγελο με τα φτερά απλωμένα,
της δίνουμε έναν άγγελο με τα φτερά απλωμένα

ή της δίνουμε το βασιλιά στο άλογο καβάλα
ή της δίνω πριγκιπόπουλο με το σταθί στο χέρι.
(α' ομάδα)
Αυτόνε τονε θέλουμε, γκέο-βαγκέο,
αυτόνε τονε θέλουμε, φράνσε βολέο.
(β' ομάδα)
Σας πήραμε - σας πήραμε φλουρί κωνσταντινάτο,
σας πήραμε - σας πήραμε φλουρί κωνσταντινάτο.
(α' ομάδα)
Μας πήρατε - μας πήρατε βαρέλι δίχως πάτο,
μας πήρατε - μας πήρατε βαρέλι δίχως πάτο.
(β' ομάδα)
Σας πήραμε - σας πήραμε μια όμορφη κοπέλα,
σας πήραμε - σας πήραμε μια όμορφη κοπέλα.
(α' ομάδα)
Μας πήρατε - μας πήρατε μια παλιοκατσιβέλα,
μας πήρατε - μας πήρατε μια παλιοκατσιβέλα.

*

Παιχνιδοτράγουδο που συναντάμε σε διάφορες παραλλαγές, σε αρκετές περιοχές της Ελλάδας. Το παιχνίδι παίζεται ως εξής: τα παιδιά χωρίζονται σε δυο ομάδες, σταυρώνουν μπροστά τα χέρια και κρατιούνται σχηματίζοντας αλυσίδα. Οι δυο αλυσίδες στέκουν αντικριστά σε μια απόσταση πέντε δέκα μέτρων και αρχίζουν να εκτελούν τον τραγουδιστικό διάλογο. Η κάθε ομάδα τραγουδώντας την πρώτη φράση βηματίζει ρυθμικά προς τα εμπρός, ενώ τραγουδώντας την επανάληψη κάνει ίσο αριθμό ρυθμικών βημάτων προς τα πίσω. Στο σημείο του διαλόγου όπου «το προξενιό» κλείνει, η πρώτη ομάδα στέλνει το παιδί που κατονομάστηκε στη δεύτερη ομάδα. Μετά το τέλος του διαλόγου το παιχνίδι αρχίζει πάλι από την αρχή, τη φορά αυτή όμως ο διάλογος ξεκινάει από την ομάδα που πριν ξεκίνησε δεύτερη. Είναι αξιοσημείωτες στο παιχνίδι αυτό οι ομοιότητες με το πατροπαράδοτο προξενιό: η ύψη, το συγγενολόι, τα απαραίτητα καυστικά σχόλια για κάθε υποψήφιο γαμπρό, η τελική αποδοχή του βασιλόπουλου, μετά από την οποία το νέο συγγενολόι καμαρώνει για τη ύψη, ενώ το παλιό, αφού την «ξεφορτώθηκε», μπορεί πλέον ακόμα και να την αποκαλέσει «βαρέλι δίχως πάτο».

Άτομο - Σύνολο, Ομοιότητα - Διαφορά

T2, T3, E1, E3, E4, Δ5

Ερευνήστε εαν υπάρχει παραλλαγή του παιχνιδιού στην περιοχή σας.

Μια εκδρομή με τη Μαρίζα, Κωχ Μαρίζα κ.ά., επιμέλεια: Κωχ Μαρίζα, Columbia - Sony music, 83429 2, 1994

Άμπε μπα μπλομ

$\text{♩} = 177$

A - μπε μπα μπλόμ του κι - θε μπλόμ α - μπε - μπα μπλόμ του κι - θε -
 μπλομ μπλιμ μπλομ Σαν θα πας ε - κεί στη Βό - ρεια A - με - ρι - κή θα
 δεις και τον Ερ - μή να παί - ζει μου - σι - κή. Ό - λα τα κοι - τώ,
 σαν παι - δί κου - τό: την A - κρό - πο - λη και το Λυ - κα - βη - τό.

*

Πρόκειται για “λαχνίσμα” με πανελλήνια διάδοση.

Τα παιδιά χρησιμοποιούν τα λαχνίσματα για να ρίξουν κλήρο και να βρουν “ποιος θα τα φυλάει” δηλαδή ποιος θα παίξει το δύσκολο ρόλο του παιχνιδιού ή άλλες φορές ποιος θα είναι η “μάννα” δηλαδή ποιος θα έχει τον πρώτο ρόλο του παιχνιδιού κ.λπ. Στα λαχνίσματα τα παιδιά σχηματίζουν ένα κύκλο και κάποιος “τα βγάζει” δηλαδή απαγγέλλει ρυθμικά ή τραγουδάει ανάλογα με την περίπτωση δείχνοντας με το χέρι του κάθε παιδί. Όποιο παιδί δείξει στην τελευταία συλλαβή “βγαίνει”. Σε κάθε επανάληψη βγαίνει και κάποιος παιδί, ενώ όποιος μένει τελευταίος τα φυλάει. Με τον τρόπο αυτό η αγωνία αυξάνεται. Σε άλλα λαχνίσματα, όμως, τα φυλάει ο πρώτος που θα βγει. Υπάρχουν πολλά λαχνίσματα: κάποια που συνηθίζονται σε συγκεκριμένες περιοχές ενώ άλλα έχουν πανελλήνια διάδοση όπως αυτό που παραθέτουμε.

Άτομο - Σύνολο, Επικοινωνία

T2, E3, Δ4, Δ5, Π4, Π5

Ερευνήστε για άλλα λαχνίσματα που υπάρχουν στην περιοχή σας.

Παιχνιδοτραγουδα, Κωχ Μαρίζα κ.ά., επιμέλεια: Κωχ Μαρίζα, CBS, 25188, 1982

Η πιπεριά

$\text{♩} = 170$ **A**

A - νέ - βη - κα στην πι - πε - ριά να κό - ψω ξ - να πι - πέ - ρι, κι η πι - πε - ριά τσα - κί - στη - κε και

A

μού κο - ψε το χέ - ρι. Δως μου το μα - ντη - λά - κι σου το χρυ - σο - κε - ντη - μέ - νο, να

Fine

δέ - σω το χε - ρά - κι μου που εί - ναι μα - τω - μέ - νο.

*

Όπως στο αμπε - μπα - μπλόμ.

Άτομο - Σύνολο, Επικοινωνία

E3, Δ3, Δ4, Δ5, Δ6, Π4, T2

Ερευνήστε για άλλα λαχνίσματα που υπάρχουν στην περιοχή σας.

Μια εκδρομή με τη Μαρίζα, Κωχ Μαρίζα κ.ά., επιμέλεια: Κωχ Μαρίζα, Columbia - Sony music, 83429 2, 1994

Ο Αυγερινός

♩=100

A G G C D G G G

Αυ - γή αυ - γή χα - ρά - ζει αυ - γή αυ - γε - ρι - νός α - διά - κο - πα φω - νά - ζει ο

C D G B D D D G C D G

πλου - μι - στός: Ω - ραί - ες κορ - δέ - λες κου - βα - ρί - στρες κα - λές και πλου - μι - στές.

*

Στο παιχνίδι αυτό τα παιδιά σχηματίζουν κύκλο βλέποντας προς τα έξω και βάζουν στη μέση τη “μάνα”. Κάποιο άλλο παιδί, έξω από τον κύκλο, παριστάνει τον πραματευτή. Ο πραματευτής γυρίζει έξω από τον κύκλο και τραγουδάει το τραγουδάκι του. Τελειώνοντάς το, σταματάει μπροστά από κάποιο παιδί. Τότε ακολουθεί ο εξής διάλογος:

- Παιδί: Δώσ’ μου μια κουβαρίστρα.
- Πραματευτής: Τα λεπτά; (ενώ καμώνεται πως δίνει την κουβαρίστρα)
- Παιδί: Αύριο, τώρα λείπει η μάνα μου.

Αυτό επαναλαμβάνεται πολλές φορές, ίσαμε ο πραματευτής να ξεπουλήσει ή να πραγματοποιήσει το διάλογο με όλα τα παιδιά, αλλάζοντας όμως κάθε φορά είδος δηλαδή κορδέλες, ύφασμα, κλωστή κ.λπ. Αφού, όμως, χρήματα δεν πήρε, γυρεύει τη μάνα για να εισπράξει τα χρωστούμενα. Ο κύκλος των παιδιών τότε σφίγγει για να προστατέψει τη μάνα. Η μάνα, όμως, φοβισμένη το σκάει από τον κύκλο. Ο πραματευτής τότε την κυνηγάει. Άμα την πιάσει, γίνεται η μάνα πραματευτής άμα όμως η μάνα προλάβει και ζαναμπεί στον κύκλο των παιδιών, το παιχνίδι αρχίζει από την αρχή με τον ίδιο πραματευτή.

Ο πραματευτής γύριζε σε χωριά και γειτονιές πουλώντας τις πραμάτιες του με πίστωση. Κάποιες φορές, όμως, οι νοικοκυρές “σκάζαν κανόνι” δηλαδή δεν τον εξοφλούσαν. Τότε ο πραματευτής τις κυνηγούσε να τον πληρώσουν, ενώ οι γείτονες προσπαθούσαν να προστατέψουν τον κακοπληρωτή. Το παιχνίδι αυτό αποτελεί λεπτομερή και γεμάτη χιούμορ αναπαράσταση αυτού του στοιχείου της οικονομικής ζωής παλαιότερων δεκαετιών.

Επικοινωνία, Διάσταση (Χώρος - Χρόνος)

T3, T2, E3, P2, P4, Δ3, Δ5

Ερευνηστε εάν υπάρχει παραλλαγή του παιχνιδιού στην περιοχή σας.

Κλιάφα Μαρούλα - Βαλάση Ζωή, Ας παίξουμε πάλι, Αθήνα: Κέδρος, 1988

Ένα είν' τ' αηδονάκι ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ

Έ - να μω - ρέ έ - να έ - να είν' τ' άη - δο - νά - κι
 το χε - λι - δο - νά - κι τον Α - πρί - λη έρ - χε -
 ται κι ό - λον τον Μάη λα - λεί στην πόρ - τα στην αυ - λή

(ή κι όλον τον θεριτή*)

Είπαμαν τόι ένα, ας πούμε και το δύο:
 Δύο πέρδικες γραμμένες, γραμμένες πλουμισμένες*
 ένα είν' τ' αηδονάκι, το χελιδονάκι τον Απρίλη έρχεται
 κι όλον το Μάη λαλεί στην πόρτα, στην αυλή.

Είπαμαν το δύο ας πούμε και το τρίο:
 τρία πόδια η πυροστιά* δύο πέρδικες ...
 Είπαμαν το τρίο ας πούμε και το τέσσερο:
 τέσσερα βουζιά* η γελάδα, τρία πόδια ...

Είπαμαν το τέσσερο θα ειπούμε και το πέντε:
 πέντε δάχτυλα έχει η χέρα τέσσερα βουζιά ...
 Είπαμαν το πέντε θα ειπούμε και το έξι:
 Έξ' αστέρια έχ' η πούλια πέντε δάχτυλα...

Είπαμαν το έξι, θα ειπούμε και το εφτά:
 Εφτά μέρες η βδομάδα, εξ' αστέρια...
 Είπαμαν το εφτά θα ειπούμε και το οχτώ:
 Οχτώ πόδια το χταπόδι, εφτά μέρες η βδομάδα...

Είπαμαν το οχτώ, θα ειπούμε και το εννιά:
 Εννιά μήνες το παιδί οχτώ πόδια το χταπόδι...
 Είπαμαν το εννιά θα ειπούμε και το δέκα:
 Δέκα το καλό*, εννιά μήνες το παιδί...

Βουζιά: οι μαστοί της αγελάδας
Δέκα το καλό: το δέκα το καρό της τράπουλας
Θεριτής: ο Ιούνιος
Πλουμισμένες: οι πλουμισμένες
Πυροστιά: σιδερένιο τρίποδο που μπαίνει στην φωτιά κι από πάνω του τοποθετείται η κατσαρόλα με το φαί.

*

Παλιό Ηπειρώτικο, μηητικό, διδακτικό τραγούδι. Τραγουδιόταν μέσα στην οικογένεια, στις διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις, στο σχολείο, αλλά και μεταξύ των παιδιών κατά τη διάρκεια των παιχνιδιών τους. Το τραγούδι είχε σκοπό να μιήσει το μικρό παιδί στην έννοια του αριθμού, αλλά και να του εντείνει την παρατηρητικότητα πληροφορώντας το πόσα πόδια έχει η πυροστιά, πόσες μέρες η εβδομάδα κ.λπ.

Αλληλεπίδραση, Άτομο - Σύνολο, Σύστημα

Π2, Ε7, Π4, Δ5, Ε1, Ε3, Ε4, Δ3, Τ4

1. Βρείτε έναν ή δύο ισοκράτες για να συνοδέψετε το τραγούδι.
2. Συμπληρώστε με δικούς σας στίχους και άλλους αριθμούς.

Χουλιάρδες 2 - Αυθεντικά ηπειρώτικα, διάφοροι καλλιτέχνες, επιμέλεια: Δραγούμης Μάρκος - Μπενέκος Γρηγόριος, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 2, Αφοί Φαληρέα, 403, 2002

Από τ' άρφα θε ν' αρχίσω ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΕΠΤΑΝΗΣΩΝ

$\text{♩} = 112$

A μω-ρέ α - πό τ' ά-ρφα θε ν' αρ - χί - σω Fine

B α - πό τ' ά-ρφα θε ν' αρ - χί - σω κό-ρη μου να σ' α - γα - πή - σω Da Capo

Βήτα, βέβαια σου λέω
 πως για σε πονώ και κλαίω.
 Γάμα, γίνομαι γιοφύρι
 να περνάς χρυσό ζαφείρι.

**

Τραγούδι από τα Επτάνησα που φτάνει έως τις μέρες μας από τον Μεσαίωνα. Ανήκει στην κατηγορία των αλφαβηταριών της αγάπης. Τα λόγια του, που ξεκινούν από το Α και καταλήγουν στο Ω, έχουν ερωτικό χαρακτήρα αλλά και διδακτικό. Έτσι, ενώ τραγουδιόνταν ως ερωτικά τραγούδια, μπορούσαν επίσης να τραγουδηθούν μέσα στην οικογένεια ή και στο σχολείο με στόχο να μιήσουν τα μικρά παιδιά στην αλφάβητο αλλά και στην αγάπη.

Επικοινωνία, Σύστημα

Τ1, Δ5, Ε3, Ε4, Ε5, Ε1

Φτιάξτε δικούς σας σίχους και γι' άλλα γράμματα της αλφαβήτου.

Τραγουδισάδες τσή Ζάκυθος, επιμέλεια - παραγωγή: Τραγουδισάδες τσή Ζάκυθος, 42215

Έλα, έλα, έλα του

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΙΚΑΡΙΑΣ

$\text{♩} = 130$ **A** **A**

Έ - λα, έ - λα, έ - λα του! Παί - ζε του και γέ - λα του!

B **B** ο τελευταίος στίχος 2 φορές

Έ - λα να το κά - νω μά - κι στο λαι - μό και στο ματά κι!

Ταρριρί του λέγανε και μου το παντρεύανε
και του δίναν κι ένα αμπέλι να χωρεί ο λαγός να μπαίνει!

Ταχτιρντί του λέγανε και μου το παντρεύανε
και του δίναν και προικιά ένα κόσκινο κουκιά!

Ταχτιρντί και μπράμα του, τ' άργανα στο γάμο του
κι όμως όποιος πάει να τα φέρει, πέντε τάλαρα στο χέρι!

**

Ταχτάρισμα από την Ικαρία. Ταχτάρισματα λέγονται τραγούδια με απλές μελωδίες που στόχο έχουν να διασκεδάσουν και να κανακέψουν το μωρό. Τα λόγια των τραγουδιών αυτών, συχνά αυτοσχεδιαστικά, είναι συνήθως ευτράπελα και σε αρκετές περιπτώσεις υιοθετούν το χιούμορ του παραλόγου. Τραγουδιούνται από μάνες, γιαγιάδες, παραμάνες, θείες κι από όποιον άλλο έχει την ευθύνη του μωρού, κρατώντας το πάνω στα γόνατα, χοροπηδώντας το ελαφρά και γενικά εκτελώντας κινήσεις που θα του δώσουν χαρά και θα προκαλέσουν το γέλιο του.

Αλληλεπίδραση, Επικοινωνία

E3, E6, T4

Ζωγραφίστε μια διαφορετική εικόνα για κάθε δίστιχο του τραγουδιού

Φυντάνι, φυντανάκι, διάφοροι καλλιτέχνες, επιμέλεια: Σουλακέλης Θεοφάνης, Κέντρο Αιγαιακών και Μουσικολογικών Ερευνών, 006 - 008, 2005

Αντριβίτσα ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

$\text{♩} = 170$ **A** **A** x3

"Α - ντρι - βί ντρι βί τσα και κα - λο - γε - ρί - τσα".
 "Τι θα φά - μ'α - πό - ψε;" "Σύ - κα και κα - ρύ - δια".
 "Πού θα κοι - μη - θού - με;" "Στου πα - πά το τζά - κι".

A' **A**

"Κι ο πα - πάς μα - λώ - νει". "Κι η γά - τα μου - τζου -

B

ρώ - νει". "Κι ο πο - ντι - κός τυ - φλώ - νει".

*

Διαλογικό καθιστικό παιχνιδιράγουδο. Παιζόταν συνήθως το χειμώνα είτε ανάμεσα στη μητέρα και στα παιδιά της, είτε μόνο από παιδιά αφού κάποιο αναλάμβανε να παίζει το ρόλο της μάνας. Ντριβί - ντριβίτσα λεγόταν το ελαφρύ τρίψιμο. Τα παιδιά σχημάτιζαν κύκλο και πρότειναν το χέρι τους σφιγμένο σε γροθιά. Η μάνα - αρχηγός του παιχνιδιού - τραγουδώντας μαζί με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, έτριβε απαλά με τη χούφτα της το πάνω μέρος της γροθιάς κάθε παιδιού ακολουθώντας το ρυθμό του τραγουδιού.

Αλληλεπίδραση, Επικοινωνία

E1, E2, E3, E6, T3, T4

Φυντάνι, φυντανάκι, διάφοροι καλλιτέχνες, επιμέλεια: Σουλακέλης Θεοφάνης, Κέντρο Αιγαιακών και Μουσικολογικών Ερευνών, 006 - 008, 2005

Αλφάβητος

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

$\text{♩} = 170$

A **A'**

Άλ - φα, Ω, Άλ - φα, Ω: πιά - σε το με - γά - λο α - βγό.
 Βή - τα, Ψι, Βή - τα, Ψι: να το ψή - σου - με μα - ζί.
 Γά - μα, Χι, Γά - μα, Χι: να το φά - με ό - λοι μα - ζί.
 Δέλ - τα, Φι, Δέλ - τα, Φι: 'φά - γαν γά - τες το τυ - ρί, Έ -

A' **A'**

ψι - λον, Υ, Έ - ψι - λον, Υ: τη γλυ - τώ - σαν πο - ντι - κοί.

A **A'**

Ζή - τα, Ταυ, Ζή - τα, Ταυ: έ - πε - σα κι έ - κα - να πλαφ!

A'' **A''**

Ή - τα, Σίγ - μα, Ή - τα, Σίγ - μα: έ - πε - σα και εί - ναι κρί - μα.

A **A'**

Θή - τα, Ρω, Θή - τα, Ρω: πώς να βγω και να το πω;
 Ιώ - τα, Πι, Ιώ - τα, Πι: ό - ποιος θέ - λει ας το πει.
 Κά - πα, Ο, Κάπ - πα, Ο: α - γα - πώ τη Μα - ρι - γώ.
 Λάμ - δα, Ξι, Λάμ - δα, Ξι: τρέ - χω μέ - σα στο τσαρ - σί.
 Μι και Νι, Μι και Νι: φτου και πάλι απ' την αρ - χή.

*

Διαλογικό παιδικό τραγούδι που χρησίμευε ως βοήθημα για την επεξεργασία της αλφαβήτου, αφού ζευγαρώνει τα γράμματα το πρώτο με το τελευταίο, το δεύτερο με το προτελευταίο κ.ο.κ. Τα λόγια του που δεν έχουν λογική συνέπεια, υιοθετούν το χιούμορ του παραλόγου. Ανάλογα τραγούδια υπάρχουν σε αρκετές περιοχές της Ελλάδας.

Επικοινωνία, Σύστημα

E1, E2, E3, E6, T2, T3, T4

Ζευγαρώστε τα γράμματα με άλλον τρόπο από αυτόν που προτείνει το τραγούδι π.χ. το πρώτο με το δεύτερο, το τρίτο με το τέταρτο κ.ο.κ. και γράψτε μικρά σχόλια για το κάθε ζευγάρι. Τραγουδήστε το τελικό αποτέλεσμα πάνω στη μελωδία του συγκεκριμένου τραγουδιού.

Φυντάνι, φυντανάκι, διάφοροι καλλιτέχνες, επιμέλεια: Σουλακέλης Θεοφάνης, Κέντρο Αιγαιακών και Μουσικολογικών Ερευνών, 006 - 008, 2005

Τα λεμόνια ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

$\text{♩} = 160$ **A** **A**

Το λε - μό - νι εί - ναι έ - να: έ - λα, κό - ρη'μ', με - τά μέ - να.

A' **A'**

Τα λε - μό - νια εί - ναι δυο: έ - βγα κό - ρη να σε διω.

A' **A''**

Τα λε - μό - νια δώ - δε - κα: εί - ναι σαν αρ - χό - ντισ - σα.

- (1) Το λεμόνι είναι ένα: έλα, κόρη μ', μετά μένα.
 (2) Τα λεμόνια είναι δυο: έβγα κόρη να σε διω.
 (1) Τα λεμόνια είναι τρία: βλέπω έμορφη κυρία.
 (2) Τα λεμόνια είναι τέσσερα: 'γώ γαι σένα τ' έσυρα.
 (1) Τα λεμόνια είναι πέντε: άναψε κερι και φέγγε.
 (1) Τα λεμόνια είναι έξι: άναψε κερι κι ας φέξει.
 (2) Τα λεμόνια είν' έφτα: πάθαμε(ν) τα και αυτά.
 (2) Τα λεμόνια είν' οχτώ: μάθαμε(ν) το και αυτό.
 (2) Τα λεμόνια είν' εννιά: γύρευε γυναίκα νια.
 (1) Τα λεμόνια είναι δέκα: πήρα όμορφη γυναίκα.
 (2) Τα λεμόνια έντεκα: περπατεί σαν πέρδικα.
 (3) Τα λεμόνια δώδεκα: είναι σαν αρχόντισσα.

*

Παιδικό τραγούδι που χρησίμευε ως βοήθημα για την εκμάθηση των αριθμών. Αριθμητικά τραγούδια υπάρχουν σε αρκετές περιοχές της Ελλάδας όπως Ήπειρος, Θεσσαλία κ.λπ. . Η εκδοχή που παραθέτουμε εδώ έρχεται από την ανατολική Θράκη.

Επικοινωνία, Σύστημα

E1, E3, E6, T2, T4

Συγκρίνετε το τραγούδι αυτό με το «Ένα ειν' τ' αηδονάκι» που περιέχεται στο Ανθολόγιο. Ερευνήστε και για άλλα αριθμητικά τραγούδια από άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Φυντάνι, φυντανάκι, διάφοροι καλλιτέχνες, επιμέλεια: Σουλακέλης Θεοφάνης, Κέντρο Αιγαιακών και Μουσικολογικών Ερευνών, 006-008, 2005

Τα κουκιά ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

♩=120

A

Πέ - ρα-σ'α-πό την Ι - κα-ριά εί - δα πως σπέρ-νουν τα κου-κιά. Πέ - τα κου -κιά.

B

Έ - τσι τα σπέρ - νουν τα κου - κιά τρα-λα - λα-λα-λα-λα - λα. λα.

Και πάλι ξαναπέρασα
είδα πως τα σκαλίζανε.
Έτσι σκαλίζαν τα κουκιά
τραλα λά λα λα λα λά.

Και πάλι ξαναπέρασα
είδα πως τα μαζεύανε.
Έτσι μαζεύαν τα κουκιά
τραλα λά λα λα λα λά.

Και πάλι ξαναπέρασα
είδα πως μεγαλώνανε.
Έτσι μεγαλώναν τα κουκιά
τραλα λά λα λα λα λά.

Και πάλι ξαναπέρασα
είδα πως τρώγαν τα κουκιά.
Έτσι τα τρώγαν τα κουκιά
τραλα λά λα λα λα λά.

**

Τραγούδι που στα λόγια του περιγράφεται ολόκληρη η διαδικασία της σποράς και του θερισμού. Το τραγούδι αυτό ανήκε κατ' αρχήν στο ρεπερτόριο των ενηλίκων, οι οποίοι το χρησιμοποιούσαν για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους για διασκέδαση και σάτιρα. Σιγά - σιγά πέρασε και στο ρεπερτόριο των παιδιών από τα οποία έγινε ιδιαίτερα αγαπητό λόγω της μιμητικής του φύσης. Σε διαφορετικές εκδοχές απαντάται και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας όπως η Θράκη. Στην εκδοχή της Θεσσαλίας που παραθέτουμε εδώ, ένα παιδί παριστάνει το διαβάτη και σέκει απέναντι από μια ομάδα παιδιών που παριστάνουν τους καλλιεργητές. Ο διαβάτης τραγουδάει τους δυο πρώτους στίχους και οι καλλιεργητές απαντούν ερμηνεύοντας ταυτόχρονα με κινήσεις, το περιεχόμενο των δυο τελευταίων στίχων κάθε στροφής.

Επικοινωνία, Διάσπαση (Χώρος - Χρόνος)

Ε1, Ε3, Ε6, Δ1, Δ5, Τ3, Τ4

Κλιόφα Μαρούλα - Βαλάση Ζωή, Ας παίξουμε πάλι, Αθήνα: Κέδρος, 1988